

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	4Cdo/113/2023
Identifikačné číslo spisu:	1413225411
Dátum vydania rozhodnutia:	20.02.2025
Meno a priezvisko:	JUDr. Nora Halmová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2025:1413225411.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu U.. J. A., narodeného XX. K. XXXX, Y, H. XXXX/XX, zastúpeného advokátom JUDr. Petrom Harakálým, Košice, Mlynská 28, proti žalovanému Generali Česká pojišťovna a. s., Praha, Spálená 75/16, Česká republika, IČO: 45 272 956, konajúca prostredníctvom svojej organizačnej zložky: Generali Poist'ovňa, pobočka poisťovne z iného členského štátu, Bratislava, Lamačská cesta 3/A, IČO: 54 228 573, zastúpená advokátskou kanceláriou MST PARTNERS, s. r. o., Bratislava, Laurinská 3, o náhradu škody z ublíženia na zdraví, vedenom na Mestskom súde Bratislava IV (pôvodne Okresný súd Bratislava IV) pod sp. zn. B4-22C/426/2013, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 18. októbra 2022 sp. zn. 14Co/252/2019, takto

rozhodol:

1. Dovolenie v napadnutej časti odmieta (výrok I).
2. Rozsudok Krajského súdu v Bratislave z 18. októbra 2022 sp. zn. 14Co/252/2019 v dovolaní napadnutej časti o priznaní nároku na náhradu trov odvolacieho konania žalovanému proti žalobcovi v rozsahu 100 % zrušuje a vec v rozsahu zrušenia vracia odvolaciemu súdu na ďalšie konanie (výrok III.).

Odôvodnenie

1. Mestský súd Bratislava IV (pôvodne Okresný súd Bratislava IV), (ďalej len „súd prvej inštancie“ alebo „prvoinštančný súd“) rozsudkom z 12. júna 2019 č. k. 22C/426/2013- 493 v spore o náhradu škody z ublíženia na zdraví rozhodol tak, že konanie v časti náhrady za bolesť v sume 1.415 eur a v sume 3.819,25 eura s 8,75 % úrokom z omeškania ročne od 28. februára 2013 do zaplatenia, v časti náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia v sume 10.460,10 eura s 8,75 % úrokom z omeškania ročne zo sumy 8.771,76 eura od 28. februára 2013 do zaplatenia a s 5 % úrokom z omeškania ročne zo sumy 1.688,14 eura od 01. novembra 2018 do zaplatenia, v časti zvýšenia náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia v sume 5.229,59 eura, v časti náhrady liečebných nákladov v sume 148,66 eura s 5,75 % úrokom z omeškania ročne od 18. marca 2013 do zaplatenia a v sume 24,43 eura s 5,5 % úrokom z omeškania ročne od 10. augusta 2013 do zaplatenia, v časti náhrady za stratu na zárobku počas práceneschopnosti v sume 634,39 eura s 5,75 % úrokom z omeškania ročne od 01. marca 2013

do zaplattenia a v časti náhrady za stratu na zárobku po skončení práceneschopnosti v sume 658,58 eura s 5,5 % úrokom z omeškania ročne od 22. júna 2013 do zaplattenia a do budúcnosti v sume 53,46 eura mesačne počnúc od 01. septembra 2013 s 5,5 % s úrokom z omeškania ročne z každej mesačnej dávky od 16. dňa príslušného mesiaca zastavil (výrok I.).

Žalovaného zaviazal zaplatiť žalobcovi:

- náhradu za bolesť v sume 21.646,44 eura s 8,75 % ročným úrokom z omeškania zo sumy 21.646,44 eura od 28.02.2013 do zaplattenia,
- náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia v sume 49.706,64 eura s 8,75 % ročným úrokom z omeškania zo sumy 49.706,64 eura od 28.02.2013 do zaplattenia,
- zvýšenie náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia v sume 14.911,99 eura,
- náhradu na stratu na zárobku počas práceneschopnosti vo výške 3.532,54 eura s 5,75 % ročným úrokom od 01.03.2013 do zaplattenia,
- liečebné náklady a skutočnú škodu v sume 775,13 eura s 5,75 % ročným úrokom z omeškania od 21.03.2013 do zaplattenia,
- liečebné náklady a skutočnú škodu v sume 138,44 eura s 5,5 % ročným úrokom z omeškania od 14.08.2013 do zaplattenia,
- náhradu na stratu na zárobku po skončení práceneschopnosti v sume 3.731,96 eura s 5,5 % ročným úrokom z omeškania od 26.06.2013 do zaplattenia (výrok II.).

Ďalej zaviazal žalovaného vyplácať žalobcovi mesačnú úrazovú rentu v sume 302,92 eura počnúc 01.09.2013 vždy do 15. dňa nasledujúceho mesiaca s 5,5 % ročným úrokom z omeškania z každej mesačnej dávky od 16. dňa príslušného mesiaca až do zaplattenia (výrok III.).

Súd prvej inštancie vo zvyšnej časti žalobu zamietol (výrok IV.).

Žalobcovi priznal nárok na náhradu trov konania voči žalovanému v rozsahu 20,84 % (výrok V.).

O výške náhrady trov konania súd rozhodne samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku (výrok VI.).

Žalobca je povinný zaplatiť J.. R. H., znalcovi z odboru: zdravotníctvo a farmácia, odvetvie: traumatológia a ortopédia, bytom D. Q.J.. XXXX/X, XXX XX U., 39,58 % zostatku znalečného priznaného uznesením Okresného súdu Bratislava IV zo dňa 09.08.2018, č. k. 22C 426/2013-376, v sume 88,- eur (výrok VII.).

Žalovaný je povinný zaplatiť J.. R. H., znalcovi z odboru: zdravotníctvo a farmácia, odvetvie: traumatológia a ortopédia, bytom D. Q.. XXXX/X, XXX XX U., 60,42 % zostatku znalečného priznaného uznesením Okresného súdu Bratislava IV zo dňa 09.08.2018, č. k. 22C 426/2013-376, v sume 134,34 eura (výrok VIII.).

Žalobca je povinný zaplatiť J.. L. R., R., znalkyni z odboru: zdravotníctvo a farmácia, odvetvie: neurológia, bytom X. XX, XXX XX U., 39,58 % zostatku znalečného priznaného uznesením Okresného súdu Bratislava IV zo dňa 09.08.2018, č. k. 22C 426/2013-376, v sume 146,75 eura (výrok IX.).

Žalovaný je povinný zaplatiť J.. L. R., R., znalkyni z odboru: zdravotníctvo a farmácia, odvetvie: neurológia, bytom X. XX, XXX XX U., 60,42 % zostatku znalečného priznaného uznesením Okresného súdu Bratislava IV zo dňa 09.08.2018, č. k. 22C 426/2013-376, v sume 224,01 eura (výrok X.).

Žalobca je povinný zaplatiť J.. P. J., znalkyni z odboru: zdravotníctvo a farmácia, odvetvie: psychiatria, bytom X. XXX, XXX XX X., 39,58 % zostatku znalečného priznaného uznesením Okresného súdu Bratislava IV zo dňa 09.08.2018, č. k. 22C 426/2013-376, v sume 60,03 eura (výrok XI.).

Žalovaný je povinný zaplatiť J.. P. J., znalkyni z odboru: zdravotníctvo a farmácia, odvetvie: psychiatria,

bytom X. XXX, XXX XX X., 60,42 % zostatku znalečného priznaného uznesením Okresného súdu Bratislava IV zo dňa 09.08.2018, č. k. 22C 426/2013-376, v sume 91,63 eura (výrok XII.).

1.1. Súd prvej inštancie spor posúdil podľa § 100 ods. 1, § 106 ods. 1, ods. 2, § 420 ods. 1, § 427 ods. 1, § 428, § 429, § 442 ods. 1, § 441, § 446, § 447, § 449 ods. 1 a § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka; § 3 nariadenia č. 87/1995 Z. z.; § 3 ods. 1, ods. 2, ods. 3, § 4 ods. 1, ods. 2, § 5 ods. 1, ods. 2, ods. 3, ods. 4, ods. 5, § 10 ods. 4, ods. 6 zákona č. 437/2004 Z. z. o náhrade za bolesť a o náhrade za sťaženie spoločenského uplatnenia a o zmene a doplnení zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 273/1994 Z. z. o zdravotnom poistení, financovaní zdravotného poistenia, o zriadení Všeobecnej zdravotnej poisťovne a o zriaďovaní rezortných, odvetvových, podnikových a občianskych zdravotných poisťovní v znení neskorších predpisov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 437/2004 Z. z.“); opatrenia č. 20/2012 Z. z.; § 4 ods. 1, ods. 2, § 11 ods. 6, ods. 7, ods. 8, § 15 ods. 1 zákona č. 381/2001 Z. z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 381/2001 Z. z.“); § 3 ods. 1, ods. 2 písm. a), § 4 ods. 1 písm. c), § 9 ods. 1, § 20 ods. 1, ods. 2 zákona č. 8/2009 Z. z. o cestnej premávke a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom ku dňu 21.08.2011 (ďalej len „zákon č. 8/2009 Z. z.“); § 61, § 84 ods. 1, § 87, § 89 ods. 1, § 138 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení (ďalej len „zákon č. 461/2003 Z. z.“).

1.2. V danom prípade súd prvej inštancie dospel k záveru o existencii pasívnej vecnej legitimácie na strane žalovaného, nakoľko žalobca sa v konaní domáha náhrady škody na zdraví spôsobenej pri dopravnej nehode dňa 21. augusta 2011, kedy došlo k stretu prevádzok medzi osobným motorovým vozidlom Seat Ibiza, EČV: U. XXX Y. vedeného vodičom S.Y. S. a motocyklom Honda, EČV: E. XXX G. vedenom žalobcom. Ako bolo v priebehu konania preukázané, a žalovaný to ani nerozporoval, držiteľka motorového vozidla Seat Ibiza pani S. S. mala so žalovaným uzatvorené poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla. Uvedené svedčí o dostatku pasívnej vecnej legitimácie žalovaného.

1.3. Ďalej sa súd prvej inštancie zaoberal námietkou premĺčania vznesenou žalovaným v rámci vyjadrenia zo dňa 03. apríla 2019. Uviedol, že žalovaný v konaní vzniesol námietku premĺčania vo vzťahu k nároku žalobcu na náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia a zvýšenie náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia z dôvodu, že zdravotný stav žalobcu bol ustálený v zmysle predložených znaleckých posudkov v marci 2013, resp. na jar 2013. Žalovaný mal za to, že nároky uplatnené žalobcom vo výške 22.322,60 eura (sťaženie spoločenského uplatnenia) a 11.160,84 eura (zvýšenie náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia) v podaní zo dňa 03. septembra 2018 sú premĺčané. Žalobca sa v konaní bránil tým, že podanou žalobou si uplatnil právo na náhradu škody na zdraví ako celku, čo je zrejmé najmä zo skutkového vymedzenia a právneho zdôvodnenia v podanej žalobe s poukazom na ustanovenie § 112 Občianskeho zákonníka upravujúce spočívanie premĺčacej doby. V danom prípade súd prvej inštancie dospel k záveru, že námietka premĺčania vznesená žalovaným v časti týkajúcej sa nárokov uplatnených žalobcom vo výške 22.322,60 eura za sťaženie spoločenského uplatnenia a 11.160,84 eura za zvýšenie náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia v podaní zo dňa 03. septembra 2018 je dôvodná. Z obsahu znaleckých posudkov založených v spise vyplýva, že zdravotný stav žalobcu pre účely posúdenia sťaženia spoločenského uplatnenia a jeho prípadného zvýšenia, bol ustálený už v marci 2013, ako to vyplýva z posudku znalkyne J.. Ľ. R. R., resp. na jar 2013, ako to vyplýva z posudku J.. R. H. Premĺčacia doba na uplatnenie predmetného nároku uplynula najneskôr v marci, resp. na jar 2015, pričom návrh žalobcu týkajúci sa úpravy týchto nárokov, bol na súd podaný až 10. septembra 2018. Vzhľadom na uvedené si žalobca nárok vo výške 22.322,60 eura titulom sťaženia spoločenského uplatnenia a 11.160,84 eura titulom zvýšenia náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia uplatnil po uplynutí premĺčacej doby. V dôsledku čiastočného späťvzatia žaloby žalobcom, ktorú však tento vykonal nie v rozsahu 15 % z naposledy pripustenej zmeny žaloby, ale v rozsahu 12,95 %, došlo k zníženiu premĺčanej sumy v časti týkajúcej sa nárokov uplatnených žalobcom za sťaženie spoločenského uplatnenia a zvýšenie sťaženia spoločenského uplatnenia. Výška premĺčanej sumy pri nároku na náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia predstavuje sumu 19.431,65 eura, ktorú súd prvej inštancie vypočítal nasledovne: 22.322,40 eura x

12,95 % = 2.890,75 eura (premlčaná časť, ktorú žalobca zobral späť); 22.322,40 eura - 2.890,75 eura = 19.431,65 eura. Výška premlčanej sumy pri nároku na zvýšenie sťaženia spoločenského uplatnenia predstavuje sumu 9.715,51 eura, ktorú súd prvej inštancie vypočítal nasledovne: 11.160,84 eura x 12,95% = 1.445,33 eura (premlčaná časť, ktorú žalobca zobral späť); 11.160,84 eura - 1.445,33 eura = 9.715,51 eura. Vzhľadom na uvedené súd prvej inštancie zamietol žalobu v premlčanej časti nároku na náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia a zvýšenie sťaženia spoločenského uplatnenia v sume 19.431,65 eura a 9.715,51 eura.

1.4. Súd prvej inštancie ustálil zavinenie žalobcu na vzniku škody v rozsahu 15 % aj s poukazom na konanie vedené pred Okresným súdom Bratislava IV pod sp. zn. 22C/58/2014, kde na pojednávaní právny zástupca žalobcu oznámil, že sa zo zástupkyňou žalovaného dohodli na uznaní miery spoluúčasti žalobcu na dopravnej nehode v rozsahu 15 %. Pokiaľ ide o samotný nárok na náhradu za bolestné, strany sporu sa zhodli na bodovom ohodnotení bolestného u žalobcu ustáleného v znaleckom posudku J.. R. H. č. 2/2018, v ktorom znalec ohodnotil bolestné na 1620 bodov. Súd prvej inštancie preto s ohľadom na ustanovenie § 151 ods. 1 CSP skutkové tvrdenie týkajúce sa bodového ohodnotenia bolestného na 1620 bodov považoval za nesporné. Súd prvej inštancie po posúdení všetkých znaleckých posudkov ako aj ostatných listinných dôkazov dospel k záveru o dôvodnosti bodového ohodnotenia sťaženia spoločenského uplatnenia uvedeného znalcom J.. H. na 4740 bodov po aplikácii ustanovenia § 10 ods. 4 zákona č. 437/2004 Z. z. Pri hodnote jedného bodu 15,72 eura preto nepremlčaný nárok žalobcu na náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia predstavoval sumu 58.478,40 eura, ktorú súd prvej inštancie následne znížil o zistenú spoluvinu žalobcu, t. j. 15 %. Nárok žalobcu na náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia potom predstavoval sumu 49.706,64 eura (85 % z 58.478,40 eura), a vo zvyšnej časti súd prvej inštancie nárok žalobcu zamietol. Čo sa týka zvýšenia sťaženia spoločenského uplatnenia, aj tu dospel súd prvej inštancie k záveru o čiastočnej dôvodnosti tohto nároku. Podľa presvedčenia súdu prvej inštancie je vzhľadom na trvalé poškodenia žalobcu a možný vývoj jeho zdravotného stavu do budúcnosti dôvodné priznať mu zvýšenie sťaženia spoločenského uplatnenia o 30 %, čo predstavuje sumu 14.911,99 eura (30 % z priznaného sťaženia spoločenského uplatnenia zníženého o spoluúčasť vo výške 49.706,64 eura). V prevyšujúcej časti nad túto sumu súd prvej inštancie žalobu zamietol. Žalobca si v konaní ďalej uplatnil nárok za stratu na zárobku počas práceneschopnosti v sume 4.166,93 eura, neskôr po čiastočnom späťvzati v sume 3.532,54 eura. Uvedený nárok súd prvej inštancie následne znížoval o 15 % v dôsledku spoluviny žalobcu na dopravnej nehode, pričom nárok žalobcu na stratu na zárobku počas práceneschopnosti by potom predstavoval sumu 3.541,89 eura. Keďže žalobca si v dôsledku čiastočného späťvzatia žaloby uplatnil len sumu 3.532,54 eura, súd prvej inštancie rešpektujúc zásadu ne ultra petitem vychádzal potom zo sumy uplatnenej žalobcom, a priznal žalobcovi za stratu na zárobku počas PN sumu 3.532,54 eura. Žalobca si v konaní ďalej uplatnil nárok za stratu na zárobku po skončení práceneschopnosti v sume 4.390,54 eura a do budúcnosti úrazovú rentu 356,38 eura, neskôr po čiastočnom späťvzati v sume 3.731,96 eura a do budúcnosti úrazovú rentu 302,92 eura. Súd prvej inštancie vyhovel v tejto časti žalobcovmu nároku v celom rozsahu a zaviazal žalovaného na zaplatenie zaostalej úrazovej renty ako aj mesačnej úrazovej renty vždy k 15. dňu v mesiaci počnúc 01. septembra 2013 vrátane úrokov z omeškania vo výške 5,5 % ročne z každej mesačnej dávky od 16. dňa príslušného mesiaca do zaplatenia. Uvedená výška úrokov z omeškania je v súlade s § 3 nariadenia vlády č. 87/1995 Z. z. - k uplatnenému dňu omeškania bola základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky 0,5 % (od 08. mája 2013 do 12. novembra 2013). Žalobca si ďalej v konaní uplatnil nárok na náhradu liečebných nákladov (v časti aj nárok na úhradu skutočnej škody) v sume 923,79 eura a 162,87 eura. Po čiastočnom späťvzati žaloby uvedený nárok predstavoval sumu 775,13 eura a 138,44 eura. Súd prvej inštancie dospel k záveru, že žalobca preukázal nárok na zaplatenie liečebných nákladov v celkovej sume 1.074,79 eura. V dôsledku potreby zníženia uznanej sumy o 15 % pre spoluvinu žalobcu na dopravnej nehode potom preukázané liečebné náklady a skutočná škoda žalobcu predstavuje sumu 775,13 eura a 138,44 eura, ktorá zodpovedá nároku uplatneného žalobcom po čiastočnom späťvzati žaloby. Súd prvej inštancie preto priznal žalobcovi nárok na zaplatenie nákladov v sume 775,13 eura a 138,44 eura. Nakoľko sa žalovaný dostal s plnením peňažného dlhu do omeškania, súd prvej inštancie ho zaviazal aj k zaplateniu úrokov z omeškania vo výške 8,75 % ročne od 28. februára 2013 až do zaplatenia. Aj sťaženie spoločenského uplatnenia a stratu na zárobku počas práceneschopnosti si žalobca uplatnil u žalovaného tým istým podaním z 26. novembra 2012. Počiatok

omeškania je preto pri všetkých troch nárokoch totožný. Nakoľko si však žalobca pri strate na zárobku počas práceneschopnosti uplatnil nárok na úroky z omeškania až od 01. marca 2013, súd prvej inštancie mu priznal úroky z omeškania až počnúc týmto dátumom. Pri nároku na náhradu liečebných nákladov a skutočnej škody zo sumy 775,13 eura počiatok omeškania súd prvej inštancie ustálil na 21. marca 2013, nakoľko u žalovaného si tento nárok žalobca uplatnil podaním zo 17. decembra 2012, ktorý bol žalovanému doručený 20. decembra 2012, a trojmesačná lehota uplynula žalovanému 20. marca 2013. Nakoľko sa žalovaný dostal s plnením peňažného dlhu do omeškania, súd prvej inštancie ho zaviazal v zmysle citovaného ustanovenia zákona aj k zaplateniu úrokov z omeškania vo výške 5,75 % ročne od 21. marca 2013 až do zaplatenia. Vo zvyšnej časti uplatnených úrokov z omeškania súd prvej inštancie žalobu zamietol. Pri nároku na stratu na zárobku po skončení práceneschopnosti zo sumy 3.731,96 eura počiatok omeškania súd prvej inštancie ustálil na 26. júna 2013, nakoľko u žalovaného si tento nárok žalobca uplatnil podaním z 21. marca 2013, ktorý bol žalovanému doručený 25. marca 2013 a trojmesačná lehota uplynula žalovanému 25. júna 2013. Nakoľko sa žalovaný dostal s plnením peňažného dlhu do omeškania, súd prvej inštancie ho zaviazal v zmysle citovaného ustanovenia zákona aj k zaplateniu úrokov z omeškania vo výške 5,5 % ročne od 26. júna 2013 až do zaplatenia. Vo zvyšnej časti uplatnených úrokov z omeškania súd prvej inštancie žalobu zamietol. V časti sumy 138,44 eura (liečebné náklady a skutočná škoda) súd prvej inštancie počiatok omeškania ustálil na 14. augusta 2013, nakoľko nárok u žalovaného si žalobca uplatnil podaním z 09. mája 2013, ktorý bol žalovanému doručený 13. mája 2013 a trojmesačná lehota žalovanému uplynula 13. augusta 2013. Nakoľko sa žalovaný dostal s plnením peňažného dlhu do omeškania, súd prvej inštancie ho zaviazal v zmysle citovaného ustanovenia zákona aj k zaplateniu úrokov z omeškania vo výške 5,5 % ročne od 14. augusta 2013 až do zaplatenia. Vo zvyšnej časti uplatnených úrokov z omeškania súd prvej inštancie žalobu zamietol.

1.5. O náhrade trov konania súd prvej inštancie rozhodol v zmysle § 262 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 2 CSP, podľa ktorého ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd prvej inštancie náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov právo. Úspech žalovaného v pomere k žalovanej pohľadávke potom činí 39,58 % (61.868,23 eura z 156.311,37 eura). Odrátaním úspechu žalovaného od úspechu žalobcu vyjde čistý úspech žalobcu v pomere 20,84 %. Súd prvej inštancie preto priznal žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 20,84 %. O výške náhrady trov konania súd prvej inštancie rozhodne samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

1.6. Nakoľko v priebehu konania vznikol znalecovi J.. R. H. ustanovenému do konania uznesením zo dňa 27. marca 2017, č. k. 22C/426/2013-260, nárok na náhradu znalečného, ktorú sumu mu súd prvej inštancie priznal uznesením zo dňa 09. augusta 2018, č. k. 22C/426/2013-376, vo výške 489 eur, súd prvej inštancie zaviazal obe strany sporu (žalobcu aj žalovaného) podľa pomeru ich neúspechu v konaní na zaplatenie znalečného znalecovi J.. H. tak, ako je to uvedené vo výrokoch VII. a VIII. tohto rozsudku. Súd prvej inštancie z priznanej sumy znalečného vo výške 489 eur odpočítal úhradu vo forme preddavku v sume 266,66 eura a na zvyšnú sumu 222,34 eura zaviazal strany sporu podľa pomeru ich neúspechu v konaní, t. j. žalobcu na 39,58 % a žalovaného na 60,42 %. V priebehu konania tiež vznikol znalkyni J.. L. R., R. ustanovenej do konania uznesením zo dňa 27. marca 2017, č. k. 22C/426/2013-260, nárok na náhradu znalečného, ktorú sumu jej súd prvej inštancie priznal uznesením zo dňa 09. augusta 2018, č. k. 22C/426/2013-376, vo výške 637,44 eura, súd prvej inštancie zaviazal obe strany sporu (žalobcu aj žalovaného) podľa pomeru ich neúspechu v konaní na zaplatenie znalečného znalkyni J.. R. tak, ako je to uvedené vo výrokoch IX. a X. tohto rozsudku. Súd prvej inštancie z priznanej sumy znalečného vo výške 637,44 eura odpočítal úhradu vo forme preddavku v sume 266,68 eura, a na zvyšnú sumu 370,76 eura zaviazal strany sporu podľa pomeru ich neúspechu v konaní, t. j. žalobcu na 39,58 % a žalovaného na 60,42 %. Napokon aj znalkyni J.. P. J.K. ustanovenej do konania uznesením zo dňa 27. marca 2017, č. k. 22C/426/2013-260, vznikol nárok na náhradu znalečného, ktorú sumu jej súd prvej inštancie priznal uznesením zo dňa 09. augusta 2018, č. k. 22C/426/2013-376, vo výške 418,32 eura, súd prvej inštancie zaviazal obe strany sporu (žalobcu aj žalovaného) podľa pomeru ich neúspechu v konaní na zaplatenie znalečného znalkyni J.. J. tak, ako je to uvedené vo výrokoch XI. a XII. tohto rozsudku. Súd prvej inštancie z priznanej sumy znalečného vo

výške 418,32 eura odpočítal úhradu vo forme preddavku v sume 266,66 eura a na zvyšnú sumu 151,66 eura zaviazal strany sporu podľa pomeru ich neúspechu v konaní, t. j. žalobcu na 39,58 % a žalovaného na 60,42 %.

2. Krajský súd v Bratislave (ďalej aj „odvolací súd“ alebo „krajský súd“) na odvolanie žalobcu rozsudkom z 18. októbra 2022 sp. zn. 14Co/252/2019 rozsudok Okresného súdu Bratislava IV č. k. 22C/426/2013-493 zo dňa 26. júna 2019 v napadnutej časti výrokov II., IV., VII., IX. a XI. potvrdil (prvý výrok)

- rozsudok okresného súdu v napadnutom výroku V. zmenil tak, že priznal žalobcovi voči žalovanému nárok na náhradu trov prvoinštančného konania v rozsahu 100 % (druhý výrok)

- žalovanému priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania voči žalobcovi v rozsahu 100 % (tretí výrok).

2.1. Uvedol, že žalobca vo svojom odvolaní nesúhlasil s rozhodnutím súdu prvej inštancie o zamietnutí častí nároku na náhradu škody na zdraví - náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia a zvýšenie náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia, z dôvodu premĺčania. Súd prvej inštancie uvedol, že zdravotný stav žalobcu bol ustálený v zmysle predložených znaleckých posudkov v marci 2013, pričom návrh žalobcu týkajúci sa úpravy nárokov bol na súd podaný až 10. septembra 2018, vzhľadom na to si žalobca nárok vo výške 22.322,60 eura titulom sťaženia spoločenského uplatnenia a 11.160,84 eura titulom zvýšenia náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia uplatnil po uplynutí premĺčacej doby. S týmto záverom súdu prvej inštancie sa stotožnil a námietku žalobcu, že tento si podanou žalobou uplatnil právo na náhradu škody na zdraví ako celku, nepovažoval za dôvodnú. Uvedol, že výklad plynutia premĺčacej doby je v rozhodovacej praxi súdov ustálený a vyplýva zo záverov Najvyššieho súdu SR uvedených v jeho skorších i novších rozhodnutiach. Podľa rozhodnutia sp. zn. 1 Cz 23/83 publikovaného pod č. R 9/1986 „Poškodenému môže zo škodnej udalosti v prípade neskoršieho zhoršenia už ustáleného zdravotného stavu vzniknúť aj ďalší nárok na náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia. Takýto nárok z hľadiska premĺčania treba posudzovať samostatne ako nárok so samostatnou subjektívnou premĺčacou dobou s rozdielnym začiatkom jej plynutia. ... „Ak odo dňa, keď sa poškodený dozvedel o škode a o tom, kto za ňu zodpovedá, do uplatnenia práva na náhradu škody uplynie čas uvedený v ustanovení § 106 ods. 1 Občianskeho zákonníka a škodca namieta premĺčanie, právo sa premĺčalo.“ V rozhodnutí sp. zn. 1Cdo/160/2012 Najvyšší súd SR poukázal na skutočnosť, že nárok na mimoriadne zvýšenie náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia podľa § 7 ods. 3 vyhlášky č. 32/1965 Zb. je právom majetkovej povahy a podlieha premĺčaniu v zmysle § 106 Občianskeho zákonníka, a následne judikoval: „ak obsahom nároku je požiadavka na zaplatenie peňažnej sumy, potom princíp právnej istoty vylučuje, aby plynutiu času neboli priznané žiadne právne účinky. „Za správny treba... považovať aj právny názor..., podľa ktorého poškodenému môže vzniknúť zo škodovej udalosti v prípade neskoršieho zhoršenia už ustáleného zdravotného stavu aj ďalší nárok na náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia, ktorý treba posudzovať samostatne ako nárok so samostatnou subjektívnou premĺčacou dobou a rozdielnym začiatkom jej plynutia.“ V rozsudku sp. zn. 4Cdo/152/2010 z 28. februára 2011 Najvyšší súd SR judikoval: „Zásadne je potrebné vychádzať z toho, že jednotlivé nároky na náhradu škody na zdraví sú samostatnými nárokmi, u ktorých bežia samostatné premĺčacie doby. Počiatok ich behu je stanovený okamihom, kedy sa poškodený dozvie o škode a zodpovednej osobe. Jedná sa o tzv. subjektívnu premĺčaciu dobu, pričom tzv. objektívna premĺčacia doba podľa § 106 ods. 2 Občianskeho zákonníka sa v prípade nároku na náhradu škody na zdraví neuplatňuje. Počiatok subjektívnej premĺčacej doby u práva na náhradu škody sa viaže na okamžik, kedy poškodený preukázateľne nadobudol vedomosť o tom, že mu vznikla škoda a kto za ňu zodpovedá... V tomto zmysle sa poškodený o škode spočívajúcej v sťažení spoločenského uplatnenia dozvie v čase, kedy sa po skončení liečby jeho zdravotný stav natoľko ustálil, že bolo zistiteľné, či a v akom rozsahu k sťaženiu jeho uplatnenia v živote a v spoločnosti došlo, a kedy je možné na základe skutkových okolností, ktoré má k dispozícii, objektívne vykonať jeho ohodnotenie.“ (k tomu pozri i rozhodnutie sp. zn. I. ÚS 364/2015-18). Najvyšší súd SR vo svojom rozsudku sp. zn. MCdo 37/2000 pod R 68/2003 uzavrel, že za deň zistenia bolesti nemožno bez ďalšieho považovať deň ukončenia práceneschopnosti

poškodeného, ani deň vyhotovenia posudku o bolestnom, ale okamih (deň) ustálenia zdravotného stavu poškodeného. Najvyšší súd SR argumentoval tým, že len čo je ustálený zdravotný stav poškodeného, možno ohodnotiť bolesť, týmto okamihom je teda bolesť zistená bez ohľadu na to, kedy lekár vyhotoví posudok o bolestnom a sťažení spoločenského uplatnenia. Posudok je len dokladom potvrdzujúcim vytrpenú a zistenú bolesť. Za dátum zistenia bolesti preto nemožno považovať výlučne deň vyhotovenia posudku ošetrojúceho lekára. Za čas spôsobenia bolesti treba teda považovať deň úrazu alebo iného poškodenia na zdraví, a za čas zistenia bolesti okamih ustálenia zdravotného stavu poškodeného. Obdobne argumentoval i Najvyšší súd ČR v rozsudku sp. zn. 25 Cdo 1256/2006, kde uzavrel, že o škode spočívajúcej v sťažení spoločenského uplatnenia sa poškodený dozvie v čase, keď možno objektívne urobiť bodové ohodnotenie sťaženia jeho spoločenského uplatnenia, keďže až vtedy má k dispozícii skutkové okolnosti, z ktorých možno škodu, resp. jej rozsah zistiť. Posúdenie otázky, kedy sa zdravotný stav poškodeného ustálil závisí od vyjadrenia lekára. Na jednej strane síce nestačí sama možnosť poškodeného dozvedieť sa o rozhodujúcich skutočnostiach, na druhej strane však začiatok plynutia subjektívnej premlčacej doby nie je viazaný na okamih, kedy sa poškodený zo znaleckého posudku či lekárskej správy dozvie konkrétny výsledok bodového ohodnotenia jeho ujmy.

2.2. Odvolací súd dospel k záveru, že bolo preukázané, že žalobca bol uznaný za invalidného a za občana s ťažkým zdravotným postihnutím (s poklesom schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o 75 %). Úraz utrpel vo veľmi mladom veku (28 rokov), pred úrazom žil životom bežného mladého muža, navyš však dosahoval mimoriadne výkony najmä v športovej oblasti, kde sa venoval silovému trojboju. Vzhľadom na trvalé poškodenia žalobcu a možný vývoj jeho zdravotného stavu do budúcnosti je dôvodné priznať mu zvýšenie sťaženia spoločenského uplatnenia o 30 %. Je názoru, že v danom prípade neprichádza do úvahy mimoriadne zvýšenie náhrady až na 50 %, ktoré je maximálne, keď toto mimoriadne zvýšenie je potrebné aplikovať na prípady oveľa závažnejšieho poškodenia zdravia, keď sú úplne obmedzené možnosti poškodeného uplatniť sa v živote a v spoločnosti, čo ale nie je daný prípad.

2.3. Proti rozsudku súdu prvej inštancie podal odvolanie aj žalovaný a to voči výroku II. v časti zvýšenia náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia v sume 14.911,99 eura). Uviedol, že má za to, že okolnosti daného prípadu neodôvodňujú priznanie zvýšenia sťaženia spoločenského uplatnenia o 30 %, ako priznal žalobcovi súd prvej inštancie. Žalovaný má za to, že v prípade žalobcu nejde o prípad hodný osobitného zreteľa, ktorý by odôvodňoval priznanie zvýšenia až o 30 % priznanej náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia, a že u žalobcu nie sú takéto dôvody, ktoré by opodstatňovali takýto rozsah zvýšenia náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia. S ohľadom na vyššie uvedené má žalovaný za to, že rozsudok v napadnutej časti výroku spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci, a súd prvej inštancie na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam. Žalovaný navrhol aby odvolací súd rozsudok v napadnutej časti zmenil tak, že v tejto časti žalobu zamietne.

2.4. Pokiaľ ide o výrok o trovách konania a závislé výroky, ktorými bola žalobcovi a žalovanému uložená povinnosť pomerne zaplatiť trovy znaleckého tieta odvolaním napadol žalobca.

2.5. Odvolací súd (pokiaľ ide o trovy prvoinštančného konania) pre priznanie plnej náhrady trov konania v tomto prípade nie je podstatný rozsah čiastočného úspechu účastníka konania (v nepatrnej alebo prevažnej časti). Úvaha súdu o výške plnenia sa musí opierať o hmotné právo, spravidla o právne normy, v ktorých je rozsah nároku upravený vymedzením právne relevantných kritérií a jeho samotné určenie (vyčíslenie) vyplýva z konkrétnych okolností danej veci. Pri rozhodovaní o náhrade trov konania v tomto prípade (v prípade nárokov na náhradu škody na zdraví) bolo potrebné rozlišovať, čo bolo základné a čo sprevádzajúce. Za základné sa považuje rozhodnutie, že žalobcovi nárok na náhradu škody vznikol a že na jej náhradu je povinný žalovaný. Výška samotnej škody bola potom druhotná a nadväzujúca. Primárnym bol teda fakt, že škoda bola spôsobená; jej výška nasleduje. V danej veci teda nešlo o procesne neúspešného žalobcu, ak mu bola priznaná aspoň časť žalobou uplatneného nároku. V danej veci bolo preto potrebné žalobcu považovať za plne procesne úspešného a súčasne výška plnenia, vyplývajúca z tohto jeho procesného úspechu, závisela výlučne od znaleckého dokazovania a úvahy súdu. Nárok na plnú náhradu trov konania sa však priznáva iba z prisúdenej sumy. Nakoľko bol žalobca so svojim nárokom na náhradu škody plne úspešný (iba jeho výška závisela od znaleckého posudku a

úvahy súdu), mal súd prvej inštancie o trovách prvoinštančného konania rozhodnúť tak, že žalobcovi mal proti žalovanému priznať nárok na náhradu trov prvoinštančného konania v rozsahu 100 % (s tým, že v takomto prípade sa následne základná sadzba tarifnej odmeny advokáta bude vypočítavať iba z výšky súdom priznaného plnenia).

2.6. Pokiaľ išlo o výroky VII., IX. a XI., tieto odvolaním napadol len žalobca (bez napadnutia od nich závislých výrokov VII., X. a XII.), avšak ich údajnú nesprávnosť nijako neodôvodnil (chýbala tu odvolacia argumentácia). Preto odvolaciemu súdu nezostalo iné, než rozsudok súdu prvej inštancie v týchto výrokoch potvrdiť (§ 387 ods. 1 CSP). Odvolací súd nemohol (bez súčasného odvolania žalovaného proti týmto výrokom) rozhodnúť v neprospech žalovaného a uložiť mu povinnosť zaplatiť trovy znalečného vo väčšom rozsahu, než mu túto povinnosť uložil súd prvej inštancie.

2.7. O trovách odvolacieho konania, odvolací súd rozhodol podľa § 396 ods. 1, 2 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP tak, že žalovanému, ktorý mal vo veci plný úspech v odvolacom konaní, priznal náhradu trov odvolacieho konania proti žalobcovi v rozsahu 100 %. O výške priznaných trov odvolacieho konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia podľa § 262 ods. 2 CSP samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

3. Proti rozsudku odvolacieho súdu podal žalobca (ďalej aj „dovolateľ“) dovolanie, ktorého prípustnosť a dôvodnosť vyvodzoval z ustanovenia § 420 písm. f) CSP a § 421 ods. 1 písm. b) CSP. Uviedol, že v podanom odvolaní zdôraznil, že podanou žalobou si v konaní uplatnil právo na náhradu škody na zdraví ako také, čo je zrejme najmä zo skutkového vymedzenia a právneho zdôvodnenia v podanej žalobe. Nežiadal len časť náhrady škody na zdraví, alebo náhradu len za niektoré poškodenie zdravia, ale žiadal náhradu škody komplexne za celé poškodenie zdravia ako také, ktoré mu vzniklo pri predmetnej dopravnej nehode. Pokiaľ si žalobca uplatnil podanou žalobou právo na náhradu celej škody na zdraví, potom logicky v zmysle § 112 Občianskeho zákonníka došlo k prerušeniu a spočívaniu premľacej doby ohľadne celého práva na náhradu škody na zdraví žalobcu, nielen jeho časti. Ak v priebehu konania na základe znaleckých posudkov bola s ohľadom na systém stanovenia výšky náhrady za bolesť a za sťaženie spoločenského uplatnenia v zákone č. 437/2004 Z. z. určená iná suma ako náhrada za túto nemajetkovú škodu a žalobca upravil požadovanú sumu náhrady podľa týchto záverov znaleckých posudkov, neznamená to, že si uplatnil inú náhradu škody, či náhradu vo väčšom rozsahu, pretože stále požadoval len náhradu za to isté poškodenie zdravia pri tej istej dopravnej nehode. Preto podaním žaloby došlo v zmysle § 112 Občianskeho zákonníka k spočívaniu premľacej doby aj v prípade takto (na základe záverov znaleckého dokazovania) upravenej sumy náhrady škody na zdraví, pretože predstavuje náhradu za tú istú škodu na zdraví, ktorej náhradu si uplatnil žalobca už v podanej žalobe. Žalobca tak v odvolaní namietal spôsob aplikácie ustanovenia § 112 Občianskeho zákonníka v danej veci a nie právne posúdenie okamihu počiatku behu premľacej doby pri náhrade škody na zdraví. Poukazuje, že odvolací súd sa v podstate zaoberal len odôvodňovaním okamihu, kedy dochádza začiatku plynutia premľacej doby v prípade škody na zdraví a že týmto momentom je okamih ustálenia zdravotného stavu poškodeného. Žalobca však v odvolaní tieto závery nijakým spôsobom nespochybňoval a jeho argumentácia smerovala k posúdeniu iných sporných otázok. Má za to, že odvolací súd tak rezignoval na riadnu odpoveď žalobcovi na jeho odvoláciu argumentáciu, preto

rozhodnutie odvolacieho súdu trpí vadou, ktorá má za následok porušenie práva žalobcu na spravodlivý proces.

3.1. Dovolateľ videl arbitrárnosť rozhodnutia odvolacieho súdu aj pri rozhodovaní o náhrade trov konania. Odvolací súd potvrdil výroky rozsudku súdu prvej inštancie o povinnosti žalobcu uhradiť časť trov znalečného s odôvodnením, že žalobca odvolanie voči týmto výrokom neodôvodnil. Žalobca s uvedeným tvrdením nesúhlasí a poukazuje, že uviedol, „Za nesprávne považujeme aj výroky rozsudku o náhrade trov konania vo vzťahu medzi žalobcom a žalovaným, ako aj týkajúce sa povinnosti žalobcu uhradiť časť znalečného“. Je názoru, že pri znalečnom ide v podstate o náhradu trov konania štátu, ktorá sa posudzuje na základe obdobných princípov, ako náhrada trov konania medzi stranami konania. To znamená, že pokiaľ sa strana považuje za plne procesne úspešnú, nemala by znášať trovy štátu

vrátane znalečného, ale tieto by mala znášať procesne neúspešná strana. Odvolací súd prijal záver, že žalobca bol plne procesne úspešný a priznal mu plnú náhradu trov konania pred súdom prvej inštancie. Obdobne mal preto postupovať aj pri výrokoch o znalečnom a na tieto nezaväzovať plne procesne úspešného žalobcu, ale žalovaného.

3.2. Rovnako pri náhrade trov odvolacieho konania súd priznal plnú náhradu trov konania s poukazom na to, že tento bol v odvolacom konaní plne procesne úspešný. Tu vidí zrejmy rozpor so skutočnosťou. Žalovaný totiž obdobne ako žalobca tiež podal voči rozsudku súdu prvej inštancie odvolanie. Žalovaný v odvolaní konkrétne namietal akékoľvek zvýšenie náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia pre žalobcu, ktoré súd prvej inštancie priznal v rozsahu 30 %. Odvolací súd však odvolanie žalovaného nepovažoval za dôvodné, čo vyplýva z toho, že rozsudok súdu prvej inštancie v tejto časti ako vecne správny potvrdil. V tejto časti bol preto žalovaný procesne neúspešný. Preto ak odvolací súd napriek tomu konštatuje plný procesný úspech žalovaného v odvolacom konaní, posúdil túto otázku zjavne svojvoľne v rozpore so skutočnosťou.

3.3. Prípustnosť dovolania vyvodzoval žalobca aj v zmysle z § 421 ods. 1 písm. b). CSP. Je názoru, že rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od posúdenia právnej otázky, ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená:

„V prípade podania žaloby na náhradu škody na zdraví vzniknutej pri určitom v žalobe presne vymedzenom škodovom deji, pokiaľ zo žaloby vyplýva, že si žalobca uplatňuje náhradu celej škody na zdraví vzniknutej pri danom škodovom deji, nastáva podaním žaloby spočívajúce premlčacej doby podľa § 112 Občianskeho zákonníka vo vzťahu k celej náhrade tejto škody bez ohľadu na jej prípadne iné (aj vyššie) _bodové posúdenie v znaleckom dokazovaní vykonanom v konaní, alebo sa spočívajúce premlčacej doby viaže výlučne na náhradu škody na zdraví v sume náhrady uvedenej v podanej žalobe?“

3.4. Poukázal, že žalovaný v konaní vzniesol námietku premlčania voči časti nárokov žalobcu na náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia a zvýšenie náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia, ktoré si žalobca uplatnil podaním zo dňa 03. septembra 2018 na základe záverov znaleckého dokazovania vykonaného v konaní, ktoré hodnotilo škodu na zdraví žalobcu iným počtom bodov v zmysle zákona 437/2004 Z. z. Žalobca túto námietku premlčania nepovažuje za dôvodnú s poukazom na ustanovenie § 112 Občianskeho zákonníka, v zmysle ktorého je zjavné, že pre zastavenie behu premlčacej doby a jej spočívajúce je rozhodujúce uplatnenie práva na súde.

Žalobca nežiadal len časť náhrady škody na zdraví, alebo náhradu len za niektoré poškodenie zdravia či náhradu len za niektoré zranenia, ale žiadal náhradu škody komplexne za celé poškodenie zdravia ako také, ktoré mu vzniklo pri predmetnej dopravnej nehode. Samotná výška finančného zadosťučinenia, ktoré sa v podobe náhrady za bolesť a náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia poskytuje ako náhrada škody na zdraví, nezávisí od toho, či si žalobca uplatnil celé právo na náhradu škody alebo len jeho časť a neplní ani funkciu vyjadrenia rozsahu uplatnenia práva na náhradu škody na zdraví. Závisí totiž od odborného medicínskeho zhodnotenia a v závislosti od toho môže žalobca túto výšku náhrady upraviť v konaní tak, aby táto zodpovedala správne stanoveniu primeranej výšky tejto náhrady v zmysle zákona č. 437/2004 Z. z. Úprava výšky náhrady v závislosti od odborného posúdenia medicínskych otázok neznamená, že si žalobca uplatňuje iné právo na náhradu škody, alebo že si uplatňuje právo na náhradu škody v inom rozsahu. Žalobca od počiatku konania si uplatňuje to isté právo na náhradu tej istej škody na zdraví v tom istom rozsahu. Je názoru, že k zastaveniu plynutia premlčacej doby a jej spočívaniu celého práva na náhradu škody na zdraví žalobcu došlo už podaním žaloby v zmysle § 112 Občianskeho zákonníka, nakoľko uvedené ustanovenie považuje za podstatné to, či si osoba uplatnila na súde samotné právo. Vzhľadom na uvedené žiadal, aby odvolací súd rozsudok odvolacieho súdu v napadnutej časti zmenil tak, že I. Krajský súd v Bratislave rozsudok Okresného súdu Bratislava IV č. k. 22C/426/2013-493 zo dňa 26. júna 2019 v napadnutom výroku IV. mení tak, že žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia v sume 13.629,41 eura s 5 % úrokom z omeškania ročne od 01. novembra 2018 do zaplatenia, zvýšenie náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia v sume 4.088,83 eura, to všetko do troch dní od právoplatnosti

rozsudku. II. Krajský súd v Bratislave rozsudok Okresného súdu Bratislava IV. č. k. 22C/426/2013-493 zo dňa 26. júna 2019 v napadnutých výrokoch VII., IX., XI. zrušuje. III. Žalobca má voči žalovanému právo na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %, IV. Žalobca má voči žalovanému nárok na náhradu trov dovolacieho konania v rozsahu 100 %. Upresnil, že dovolaním napadá rozsudok odvolacieho súdu vo výroku I. a III. a výrok II. nenapadá.

4. Žalovaný vo vyjadrení k dovolaniu uviedol, že žalobou zo dňa 11. marca 2013 si žalobca uplatnil náhradu škody na zdraví za sťaženie spoločenského uplatnenia vo výške 58.478,40 eura a to na základ znaleckého posudku o bolestnom a sťaženi spoločenského uplatnenia vypracovanom J.. H. F. z NRC Kováčová zo dňa 02. októbra 2012 a 08. októbra 2012. Znaleckým posudkom bolo preukázané, že momentom, kedy bol ustálený zdravotný stav a bolo možné pristúpiť k bodovému ohodnoteniu bol marec resp. jar roku 2013. Tento moment súčasne zakladá možnosť domáhať sa subjektívneho práva na súde. Na základe neskôr vyhotovených znaleckých posudkov žalobca rozšíril podaním zo dňa 10. septembra 2018 žalobou uplatnený nárok v časti náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia (o 22.322,60 eura) a v časti zvýšenia náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia (o 11.160,84 eura). Sťaženie spoločenského uplatnenia je považované za majetkové právo viazané na osobu žalobcu, ktoré rovnako ako všetky ostatné majetkové práva, podlieha premlčaniu. Vzniká momentom ustálenia zdravotného stavu a od toho momentu je možné uplatniť nárok na súde. Navrhol, aby dovolací súd dovolanie zamietol podľa § 448 CSP ako nedôvodné.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala strana sporu (žalobca), bez nariadenia dovolacieho pojednávania preskúmal obsah spisu a dospel k záveru, že je potrebné dovolanie odmietnuť.

6. Právo na súdnu ochranu nie je absolútne a v záujme zaistenia právnej istoty a riadneho výkonu spravodlivosti podlieha určitým obmedzeniam. Toto právo, súčasťou ktorého je tiež právo domôcť sa na oprávnom súde nápravy chýb a nedostatkov v konaní a rozhodovaní súdu nižšieho stupňa, sa v civilnom sporovom konaní zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za splnenia ktorých môže súd konať a rozhodnúť o veci samej. Platí to pre všetky štádiá konania, vrátane dovolacieho konania (1Cdo/6/2014, 3Cdo/357/2015, 4Cdo/1176/2015, 5Cdo/255/2014, 8Cdo/400/2015). Otázka posúdenia, či sú, alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže uskutočniť dovolacie konanie, patrí do výlučnej právomoci dovolacieho súdu.

7. Naznačenej mimoriadnej povahy dovolania zodpovedá aj právna úprava jeho prípustnosti. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu - ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP.

8. Podľa § 420 CSP je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c/ strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

9. Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 1 CSP).

10. Dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný (§ 440 CSP). Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní (porovnaj § 428 CSP). Pokiaľ nemá dovolanie vykazovať nedostatky, ktoré v

konečnom dôsledku vedú k jeho odmietnutiu podľa § 447 písm. f) CSP, je (procesnou) povinnosťou dovolateľa vysvetliť v dovolaní, z čoho vyvodzuje prípustnosť dovolania a označiť v dovolaní náležitým spôsobom dovolací dôvod (§ 420 alebo § 421 CSP v spojení s § 431 ods. 1 CSP a § 432 ods. 1 CSP).

11. Hlavnými znakmi, ktoré charakterizujú procesnú vadu uvedenú v § 420 písm. f) CSP, sú a/ zásah súdu do práva na spravodlivý proces a b/ nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci procesnej strane, aby svojou procesnou aktivitou uskutočňovala jej patriace procesné oprávnenia.

12. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky. Z práva na spravodlivý súdny proces ale pre procesnú stranu nevyplýva jej právo na to, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ňou predkladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jej vôľou a požiadavkami. Jeho súčasťou nie je ani právo procesnej strany vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ňou navrhnutých dôkazov súdom a dožadovať sa ňou navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (porovnaj rozhodnutia ústavného súdu sp. zn. IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, I. ÚS 97/97, II. ÚS 3/97 a II. ÚS 251/03).

13. Pojem „procesný postup“ bol vysvetlený už vo viacerých rozhodnutiach najvyššieho súdu vydaných do 30. júna 2016 tak, že sa ním rozumie len faktická, vydaniu konečného rozhodnutia predchádzajúca činnosť alebo nečinnosť súdu, teda sama procedúra prejednávania veci (to ako súd viedol spor) znemožňujúca strane sporu realizáciu jej procesných oprávnení a mieriaca možnosti jej aktívnej účasti na konaní (porovnaj R 129/1999 a 1Cdo/6/2014, 3Cdo/38/2015, 5Cdo/201/2011, 6Cdo/90/2012). Tento pojem nemožno vykladať extenzívne jeho vzťahovaním aj na faktickú meritórnu rozhodovaciu činnosť súdu. „Postupom súdu“ možno teda rozumieť iba samotný priebeh konania, nie však konečné rozhodnutie súdu posudzujúce opodstatnenosť žalobou uplatneného nároku.

14. Žalobca prípustnosť podaného dovolania vyvodzuje z § 420 písm. f) CSP. Poukázal na skutočnosť, že v podanom odvolaní jeho argumentácia smerovala k posúdeniu spôsobu aplikácie § 112 Občianskeho zákonníka a nie k právnemu posúdeniu okamihu počiatku behu premlčacej doby pri náhrade škody na zdraví. Odvolací súd žalobcovi na jeho odvoláciu argumentáciu nedal žiadnu odpoveď.

14.1. Dovolací súd považuje predmetnú námietku žalobcu za nedôvodnú, pretože odvolací súd v bode 28. rozsudku skonštatoval, že nepovažuje za dôvodnú námietku žalobcu, že tento si podanou žalobou uplatnil právo na náhradu škody ako celku. Uviedol, že výklad premlčacej doby v rozhodovacej praxi súdov ktorý je ustálený a z ktorých vyplýva, že nárok na mimoriadne zvýšenie náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia podľa § 7 ods. 3 vyhlášky č. 32/1965 Zb. je právom majetkovej povahy a podlieha premlčaniu v zmysle § 106 Občianskeho zákonníka a poukázal na judikatúru najvyššieho súdu: „ak obsahom nároku je požiadavka na zaplatenie peňažnej sumy, potom princíp právnej istoty vylučuje, aby plynutiu času neboli priznané žiadne právne účinky. „Za správny treba... považovať aj právny názor..., podľa ktorého poškodenému môže vzniknúť zo škodovej udalosti v prípade neskoršieho zhoršenia už ustáleného zdravotného stavu aj ďalší nárok na náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia, ktorý treba posudzovať samostatne ako nárok so samostatnou subjektívnou premlčacou dobou a rozdielnym začiatkom jej plynutia.“ Tiež poukázal na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4Cdo/152/2010 z 28. februára 2011 ktorý uviedol: „Zásadne je potrebné vychádzať z toho, že jednotlivé nároky na náhradu škody na zdraví sú samostatnými nárokmi, u ktorých bežia samostatné premlčacie doby. Počiatok ich behu je stanovený okamihom, kedy sa poškodený dozvie o škode a zodpovednej osobe. Jedná sa o tzv. subjektívnu premlčaciu dobu, pričom tzv. objektívna premlčacia doba podľa § 106 ods. 2 Občianskeho zákonníka sa v prípade nároku na náhradu škody na zdraví neuplatňuje. Počiatok subjektívnej premlčacej doby u práva na náhradu škody sa viaže na okamžik, kedy poškodený preukázateľne nadobudol vedomosť o tom, že mu vznikla škoda a kto za ňu zodpovedá... V tomto zmysle sa poškodený o škode spočívajúcej v sťažení spoločenského uplatnenia dozvie v čase, kedy sa po skončení liečby jeho zdravotný stav natolko ustálil, že bolo zistiteľné, či a v

akom rozsahu k sťaženiu jeho uplatnenia v živote a v spoločnosti došlo, a kedy je možné na základe skutkových okolností, ktoré má k dispozícii, objektívne vykonať jeho ohodnotenie.“ (k tomu pozri i rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. I. ÚS 364/2015-18). Odvolací súd tiež okrem iného v bode 30 rozsudku poukázal na názor, že nárok na náhradu škody na zdraví v podobe nároku za sťaženie spoločenského uplatnenia má obdobne charakter majetkového práva, ktoré sa premlčuje, pričom pre začiatok plynutia premlčacej lehoty je rozhodujúci okamih ustálenia zdravotného stavu poškodeného, t. j. kedy je už možné objektívne urobiť bodové ohodnotenie. V prípade, ak neskôr dôjde k „dobodovaniu“ zdravotného stavu poškodeného v dôsledku jeho zhoršenia, je pre ďalšie uplatnenie nároku za sťaženie spoločenského uplatnenia z hľadiska premlčania rozhodujúci tento okamih „dobodovania“ (napr. rozsudok najvyššieho súdu sp. zn. 4Cdo/152/2010, sp. zn. 5Cdo/104/2011, rozsudky Krajského súdu v Trnave sp. zn. 11Co/72/2012, sp. zn. 9Co/290/2013, sp. zn. 11Co/153/2013, sp. zn. 9Co/240/2013, rozsudky Krajského súdu v Nitre sp. zn. 7Co/228/2007, sp. zn. 9Co/249/2009). Začiatok plynutia subjektívnej premlčacej doby poškodeného nie je teda viazaný na okamih, kedy sa poškodený zo znaleckého posudku alebo lekárskej správy dozvie bodové ohodnotenie svojej ujmy (Ústavný súd SR, sp. zn. I. ÚS 384/2015). V bode 29. rozsudku krajský súd uviedol, že inštitút premlčania má viesť oprávnený subjekt k tomu, aby pod sankciou premlčania uplatnil svoje právo v zákonom stanovených lehotách. Zmyslom tohto inštitútu je zvýšenie istoty v právnych vzťahoch, a to aj za cenu straty vynútiteľnosti práva. Pri premlčaní práva na náhradu škody je ustanovená kombinovaná premlčacia lehota a to subjektívna v ods. 1 cit. § 106 a objektívna v ods. 2 cit. § 106 Občianskeho zákonníka. Začiatok subjektívnej i objektívnej premlčacej lehoty je stanovený odlišne na sebe nezávisle a ich plynutie a skončenie je tiež vzájomne nezávislé. Subjektívna premlčacia lehota pritom môže plynúť iba v rámci objektívnej premlčacej lehoty, ktorú nemožno prekročiť. Subjektívna premlčacia lehota je dvojročná, a pre začatie jej plynutia je významný subjektívny prvok pozostávajúci z dvoch zložiek, a to kedy sa poškodený dozvie o škode, pričom sa vyžaduje preukázaná vedomosť (nestačí možnosť takej vedomosti) poškodeného o vzniknutej škode určitého druhu a rozsahu do takej miery, aby mohol svoj nárok uplatniť, vyčíslieť v žalobe na súde. Okamih vedomosti poškodeného o tejto škode sa pritom nemusí kryť s okamihom škodovej udalosti, či s protiprávnym konaním. Druhou zložkou subjektívnej premlčacej lehoty je, kedy sa poškodený dozvie o tom, kto za vzniknutú škodu zodpovedá, touto osobou bude obvykle priamo škodca, ktorý ju spôsobil, v niektorých prípadoch to môže byť iná osoba. Dovolací súd je názoru, že žalobca sa mylne domnieva, že jeho argumenty týkajúce sa aplikácie § 112 Občianskeho zákonníka neboli správne zohľadnené a odôvodnené v odvolacom konaní. Sumarizujúc vyššie uvedené, dovolací súd v okolnostiach preskúmvanej veci nezistil ústavnoprávne deficit v rámci zisťovania skutkového stavu veci, postupoval v súlade so základnými princípmi civilného sporového konania, najmä zásadou voľného hodnotenia dôkazov (čl. 15 CSP) a princípmi všeobecnej spravodlivosti. Krajský súd pri zisťovaní skutkového stavu rešpektoval ústavnoprosedné zásady (ako sú zákaz tzv. deformácie dôkazu, či opomenutého dôkazu, zásadu rovnosti zbraní, priamosti, voľného hodnotenia dôkazov), náležitým spôsobom zistil skutkový stav veci a po výklade a použití relevantných právnych noriem rozhodol tak, že jeho skutkové a právne závery nemožno považovať za svojvoľné, neudržateľné, ani prijaté v zrejmom omyle, ktorý by poprel zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces. Z tohto hľadiska preto nemožno postupu odvolacieho súdu nič vytknúť a námietky žalobcu preto dovolací súd považoval z hľadiska prípustnosti a dôvodnosti dovolania podľa § 420 písm. f) CSP za neopodstatnené.

14.2. Z dovolacích formulácií podľa najvyššieho súdu tiež vyplýva, že dovolateľ namieta v kontexte zmätočnej vady podľa § 420 písm. f) CSP nesprávne (či rozporuplné) právne posúdenie veci. K tomu dovolací súd uvádza, že pri posudzovaní splnenia požiadaviek na riadne odôvodnenie rozhodnutia, správnosť právnych záverov, ku ktorým súdy dospeli, nie je právne relevantná, lebo prípadne nesprávne právne posúdenie veci prípustnosť dovolania nezakladá. V tomto kontexte hodno zdôrazniť, že prípustnosť dovolania podľa § 420 písm. f) CSP nezakladá skutočnosť, že napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu (prípadne) spočíva na nesprávnych právnych záveroch, nakoľko nesprávne právne posúdenie veci nezakladá vadu zmätočnosti v zmysle § 420 písm. f) CSP (porov. R 24/2017). Najvyšší súd už podľa predchádzajúcej úpravy dospel k záveru, že realizácia procesných oprávnení sa účastníkovi neznemožňuje právnym posúdením (viď R 54/2012 a 1Cdo/62/2010, 2Cdo/97/2010, 3Cdo/53/2011, 4Cdo/68/2011, 5Cdo/44/2011, 6Cdo/41/2011, 7Cdo/26/2010 a 8ECdo/70/2014). Skutočnosť, že

dovolať má odlišný právny názor než odvolací súd, bez ďalšieho nezakladá a nedokazuje ním tvrdenú vadu v zmysle § 420 písm. f) CSP.

14.3. Žalobca prípustnosť podaného dovolania vyvodzuje z § 420 písm. f) CSP a namieta aj arbitrárnosť rozhodnutia odvolacieho súdu v časti potvrdenia výrokov rozsudku súdu prvej inštancie o povinnosti žalobcu uhradiť trovy znalečného a náhradu trov odvolacieho konania. Čo sa týka trov znalečného uviedol, že odvolací súd potvrdil výroky rozsudku súdu prvej inštancie o povinnosti žalobcu uhradiť časť trov znalečného s odôvodnením, že žalobca odvolanie voči týmto výrokom neodôvodnil, bez napadnutia od nich závislých výrokov (XIII. X. XII). Žalobca s uvedeným tvrdením nesúhlasí a poukazuje, že odvolaní uviedol: „Za nesprávne považujeme aj výroky rozsudku o náhrade trov konania vo vzťahu medzi žalobcom a žalovaným, ako aj týkajúce sa povinnosti žalobcu uhradiť časť znalečného“. Je názoru, že pri znalečnom ide v podstate o náhradu trov konania štátu, ktorá sa posudzuje na základe obdobných princípov, ako náhrada trov konania medzi stranami konania. To znamená, že pokiaľ sa strana považuje za plne procesne úspešnú, nemala by znášať trovy štátu vrátane znalečného, ale tieto by mala znášať procesne neúspešná strana. Odvolací súd prijal záver, že žalobca bol plne procesne úspešný a priznal mu plnú náhradu trov konania pred súdom prvej inštancie. Obdobne mal preto postupovať aj pri výrokoch o znalečnom a na tieto nezaväzovať plne procesne úspešného žalobcu, ale žalovaného. Dovolať súd na túto dovoláciu námietku uvádza, že súhlasí s odvolacím súdom, že pokiaľ išlo o výroky prvoinštančného súdu VII., IX. a XI. (trovy znalečného), tieto odvolaním napadol len žalobca (bez napadnutia od nich závislých výrokov VIII., X. a XII.), avšak ich údajnú nesprávnosť nijako neodôvodnil (chýbala tu odvolacia argumentácia). Preto odvolaciemu súdu nezostalo iné, než rozsudok súdu prvej inštancie v týchto výrokoch potvrdiť (§ 387 ods. 1 CSP). Odvolací súd nemohol (bez súčasného odvolania žalovaného proti týmto výrokom) rozhodnúť v neprospech žalovaného a uložiť mu povinnosť zaplatiť trovy znalečného vo väčšom rozsahu, než mu túto povinnosť uložil súd prvej inštancie. Dovolať súd dodáva, že odvolací súd je viazaný rozsahom odvolania (§ 379 CSP) a odvolací súd môže preskúmať len tie výroky, ktoré boli napadnuté odvolaním. Keďže žalobca napadol len výroky VII. IX. a XI., odvolací súd sa nemôže zaoberať výrokmi VIII. X. a XII. (ktoré sa týkajú trov znaleckého dokazovania žalovaného). Ak žalobca nenamietal výrok o trovách znaleckého dokazovania žalovaného, tieto výroky nadobudli právoplatnosť.

14.4. So zreteľom na uvedené dovolací súd dospel k záveru, že dovolanie žalobcu vo vzťahu k dovolaciemu dôvodu podľa § 420 písm. f) CSP v uvedenom nie je prípustné, a preto ho v tejto časti odmietol podľa § 447 písm. f) CSP.

15. Žalobca prípustnosť podaného dovolania vyvodzuje z § 420 písm. f) CSP a namieta aj arbitrárnosť rozhodnutia odvolacieho súdu vo výroku III. o náhrade trov odvolacieho konania. V odôvodnení rozsudku (bod 60. rozsudku) uviedol: „O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 396 ods. 1, 2 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP tak, že žalovanému, ktorý mal vo veci plný úspech v odvolacom konaní, priznal náhradu trov odvolacieho konania proti žalobcovi v rozsahu 100 %. O výške priznaných trov odvolacieho konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia podľa § 262 ods. 2 CSP samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník“. Žalobca v dovolaní argumentuje, žalovaný obdobne ako žalobca podal voči rozsudku súdu prvej inštancie odvolanie. Žalovaný v odvolaní konkrétne namietal akékoľvek zvýšenie náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia pre žalobcu, ktoré súd prvej inštancie priznal v rozsahu 30 %. Odvolací súd však odvolanie žalovaného nepovažoval za dôvodné (body 46. - 51. rozsudku odvolacieho súdu), čo vyplýva z toho, že rozsudok súdu prvej inštancie v tejto časti ako vecne správny potvrdil. V tejto časti bol preto žalovaný procesne neúspešný. Preto ak odvolací súd napriek tomu konštatuje plný procesný úspech žalovaného v odvolacom konaní, posúdil túto otázku zjavne v rozpore so skutočnosťou. Dovolať súd na túto dovoláciu námietku uvádza, že aj v konaní na odvolacom súde treba dôsledne trvať na požiadavke úplnosti, výstižnosti a presvedčivosti odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu. Odvolací súd svoje rozhodnutie v dovolaní napadnutej časti odôvodnil spôsobom, ktorým založil procesnú vadu zmätočnosti v zmysle § 420 písm. f) CSP. Keďže dovolanie podľa § 420 písm. f) CSP je nielen prípustné, ale aj dôvodné, bolo potrebné rozsudok odvolacieho súdu v dovolaní napadnutej časti o priznaní nároku žalovanému na náhradu trov odvolacieho konania zrušiť (§ 449 ods. 1 CSP) a vec mu vrátiť na ďalšie konanie (§ 450 CSP). Náprava

zrušením rozhodnutia odvolacieho súdu je v tomto prípade postačujúca (§ 449 ods. 2 CSP), nakoľko to bol odvolací súd, komu bolo namieste pričítať dovolaním vytýkanú vadu zmätočnosti.

15.1. Odvolací súd v ďalšom konaní svoje rozhodnutie v zrušenej časti trov odvolacieho konania riadne odôvodní tak, aby obsahová (materiálna) náplň jeho rozhodnutia založila nielen jeho zrozumiteľnosť, ale aj všeobecnú interpretačnú presvedčivosť. Osobitnú pozornosť bude v prvom rade venovať relevantným argumentom dovolateľa v podanom dovolaní, s ktorými sa vo vzťahu k rozhodnutiu o trovách odvolacieho konania komplexne vysporiada.

16. Žalobca v dovolaní uviedol, že prípustnosť jeho dovolania vyplýva aj z § 421 ods. 1 písm. b) CSP, v zmysle ktorého je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená.

16.1. Aby určitá otázka mohla byť relevantná z hľadiska § 421 ods. 1 písm. b) CSP, musí mať zreteľné charakteristické znaky. Predovšetkým musí ísť o otázku právnú (nie skutkovú) hmotnoprávnej alebo procesnoprávnej povahy, ktorú odvolací súd riešil a na jej riešení založil svoje rozhodnutie. Otázka relevantná podľa ustanovenia § 421 ods. 1 písm. b) CSP musí byť procesnou stranou vymedzená v dovolaní jasným, určitým, zrozumiteľným spôsobom, ktorý umožňuje posúdiť prípustnosť (prípadne aj dôvodnosť) dovolania.

16.2. Dovolací súd v tejto súvislosti zdôrazňuje, že je viazaný iba vymedzením právnej otázky, od ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu, ktoré považuje dovolateľ za nesprávne, nie však už určením, pod ktorý prípad prípustnosti jej riešenia (§ 421 ods. 1 CSP) táto otázka spadá.

16.3. Najvyšší súd nemôže byť viazaný tým, o ktorý prípad právnej otázky podľa § 421 ods. 1 CSP oprel prípustnosť dovolania dovolateľ, nakoľko situácia dovolateľa sa v priebehu odvolacieho konania môže meniť. Napríklad ak dovolateľ tvrdí, že právna otázka ešte nebola na dovolacom súde riešená a medzitým k jej vyriešeniu došlo. Z uvedeného dôvodu dovolací súd z hľadiska prípustnosti dovolania posudzuje (iba) materiálny substrát samotného odvolacieho konania spočívajúci vo vymedzení právnej otázky a predstretí vlastnej argumentácie dovolateľa v zmysle § 432 ods. 2 CSP, súčasne zohľadňujúc vlastnú rozhodovaciu prax (iura novit curia, 4Cdo/11/2021, 8Cdo/54/2018, I. ÚS 51/2020).

16.4. Dovolateľ mal za to, že rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od posúdenia právnej otázky: „V prípade podania žaloby na náhradu škody na zdraví vzniknutej pri určitom v žalobe presne vymedzenom škodovom deji, pokiaľ zo žaloby vyplýva, že si žalobca uplatňuje náhradu celej škody na zdraví vzniknutej pri danom škodovom deji, nastáva podaním žaloby spočívanie premlčacej doby podľa § 112 Občianskeho zákonníka vo vzťahu k celej náhrade tejto škody bez ohľadu na jej prípadne iné (aj vyššie) bodové posúdenie v znaleckom dokazovaní vykonanom v konaní, alebo sa spočívanie premlčacej doby viaže výlučne na náhradu škody na zdraví v sume náhrady uvedenej v podanej žalobe?“

16.5. Dovolací súd zdôrazňuje, že dôvody prípustnosti dovolania podľa § 421 CSP sa vzťahujú výlučne na právnú otázku, riešenie ktorej viedlo k právnym záverom vyjadreným v rozhodnutí odvolacieho súdu (t. j. právnú otázku, ktorá bola rozhodujúca pre rozhodnutie vo veci samej). Právna otázka, na vyriešení ktorej nespočívalo rozhodnutie odvolacieho súdu (vyriešenie ktorej nevedlo k právnym záverom vyjadreným v rozhodnutí odvolacieho súdu), i keby bola prípadne v priebehu konania súdmi posudzovaná, nemôže byť považovaná za významnú z hľadiska tohto ustanovenia. Pre posúdenie, či ide o právnú otázku kľúčovú pre rozhodnutie vo veci samej, a pre posúdenie prípustnosti dovolania nie je rozhodujúci subjektívny názor strany sporu, že daná právna otázka môže byť pre ňu rozhodujúca, ale významný je výlučne záver odvolacieho súdu rozhodujúceho o jej dovolaní.

16.6. Vyššie uvedené znamená, že dovolací súd nemôže riešiť hypotetické otázky, ktoré nemajú, resp. v ďalšom konaní nemôžu mať vplyv na meritórne rozhodnutie, a ani akademické otázky, ktoré nemajú s rozhodovaným sporom vôbec súvis. Len polemika dovolateľa s právnymi názormi odvolacieho súdu,

prosté spochybňovanie správnosti jeho rozhodnutia alebo kritika toho, ako odvolací súd pristupoval k riešeniu právnej otázky významovo nezodpovedajú kritériám uvedeným v § 421 ods. 1 písm. a) CSP.

16.7. Pri skúmaní procesnej prípustnosti dovolania a náležitého vymedzenia dovolacieho dôvodu v zmysle § 421 ods. 1 v spojení s § 432 CSP dovolací súd dospel k záveru, že dovolateľom nastolená právna otázka vyššie uvedené kritériá nespĺňa a jej formulácia opomína základné závery, na ktorých založili svoje rozhodnutia nižšie súdy. Dovolateľ síce zrozumiteľným spôsobom vymedzil v dovolaní jednu právnu otázku, túto však vo vzťahu k posudzovanej veci nemožno považovať za kľúčovú.

16.8. Odvolací súd v bode 28. rozsudku uviedol, že „žalobca vo svojom odvolaní nesúhlasil s rozhodnutím súdu prvej inštancie o zamietnutí častí nároku na náhradu škody na zdraví - náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia a zvýšenie náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia, z dôvodu premĺčania. Súd prvej inštancie uviedol, že zdravotný stav žalobcu bol ustálený v zmysle predložených znaleckých posudkov v marci 2013, pričom návrh žalobcu týkajúci sa úpravy vyššie uvedených nárokov bol na súd podaný až 10. septembra 2018, vzhľadom na to si žalobca nárok vo výške 22.322,60 eura titulom sťaženia spoločenského uplatnenia a 11.160,84 eura titulom zvýšenia náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia uplatnil po uplynutí premĺčacej doby. S týmto záverom súdu prvej inštancie sa stotožnil aj odvolací súd a námietku žalobcu, že tento si podanou žalobou uplatnil právo na náhradu škody na zdraví ako celku, nepovažuje za dôvodnú.

16.9. Odvolací súd svoje rozhodnutie založil na závere, že námietka žalobcu týkajúca sa nesprávneho právneho posúdenia premĺčania časti uplatneného nároku je nedôvodná, pretože súd prvej inštancie správne vyhodnotil, že zdravotný stav žalobcu bol ustálený v zmysle predložených znaleckých posudkov v marci 2013, pričom návrh žalobcu týkajúci sa úpravy vyššie uvedených nárokov bol na súd podaný až 10. septembra 2018, vzhľadom na to si žalobca nárok vo výške 22.322,60 eura titulom sťaženia spoločenského uplatnenia a 11.160,84 eura titulom zvýšenia náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia uplatnil po uplynutí premĺčacej doby. Odvolací súd poukázal na výklad plynutia premĺčacej doby v rozhodovacej praxi najvyššieho súdu, napr. sp. zn. 1 Cz 23/83 publikovaného pod č. R 9/1986 „Poškodenému môže zo škodnej udalosti v prípade neskoršieho zhoršenia už ustáleného zdravotného stavu vzniknúť aj ďalší nárok na náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia. Takýto nárok z hľadiska premĺčania treba posudzovať samostatne ako nárok so samostatnou subjektívnou premĺčacou dobou s rozdielnym začiatkom jej plynutia. ... „Ak odo dňa, keď sa poškodený dozvedel o škode a o tom, kto za ňu zodpovedá, do uplatnenia práva na náhradu škody uplynie čas uvedený v ustanovení § 106 ods. 1 Občianskeho zákonníka a škodca namieta premĺčanie, právo sa premĺčalo.“ V rozhodnutí sp. zn. 1Cdo/160/2012 Najvyšší súd Slovenskej republiky poukázal na skutočnosť, že nárok na mimoriadne zvýšenie náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia podľa § 7 ods. 3 vyhlášky č. 32/1965 Zb. je právom majetkovej povahy a podlieha premĺčaniu v zmysle § 106 Občianskeho zákonníka, a následne judikoval: „ak obsahom nároku je požiadavka na zaplatenie peňažnej sumy, potom princíp právnej istoty vylučuje, aby plynutiu času neboli priznané žiadne právne účinky. „Za správny treba... považovať aj právny názor..., podľa ktorého poškodenému môže vzniknúť zo škodovej udalosti v prípade neskoršieho zhoršenia už ustáleného zdravotného stavu aj ďalší nárok na náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia, ktorý treba posudzovať samostatne ako nárok so samostatnou subjektívnou premĺčacou dobou a rozdielnym začiatkom jej plynutia.“ V rozsudku sp. zn. 4Cdo/152/2010 z 28. februára 2011 Najvyšší súd Slovenskej republiky judikoval: „Zásadne je potrebné vychádzať z toho, že jednotlivé nároky na náhradu škody na zdraví sú samostatnými nárokmi, u ktorých bežia samostatné premĺčacie doby. Počiatok ich behu je stanovený okamihom, kedy sa poškodený dozvie o škode a zodpovednej osobe. Jedná sa o tzv. subjektívnu premĺčaciu dobu, pričom tzv. objektívna premĺčacia doba podľa § 106 ods. 2 Občianskeho zákonníka sa v prípade nároku na náhradu škody na zdraví neuplatňuje. Počiatok subjektívnej premĺčacej doby u práva na náhradu škody sa viaže na okamžik, kedy poškodený preukázateľne nadobudol vedomosť o tom, že mu vznikla škoda a kto za ňu zodpovedá... V tomto zmysle sa poškodený o škode spočívajúcej v sťažení spoločenského uplatnenia dozvie v čase, kedy sa po skončení liečby jeho zdravotný stav natoľko ustálil, že bolo zistiteľné, či a v akom rozsahu k sťaženiu jeho uplatnenia v živote a v spoločnosti došlo, a kedy je možné na základe skutkových okolností, ktoré má k dispozícii, objektívne vykonať jeho ohodnotenie.“ (k tomu pozri i rozhodnutie sp. zn. I. ÚS

364/2015-18). Najvyšší soud Slovenskej republiky vo svojom rozsudku sp. zn. MCdo 37/2000 pod R 68/2003 uzavrel, že za deň zistenia bolesti nemožno bez ďalšieho považovať deň ukončenia práceneschopnosti poškodeného, ani deň vyhotovenia posudku o bolestnom, ale okamih (deň) ustálenia zdravotného stavu poškodeného. Najvyšší súd argumentoval tým, že len čo je ustálený zdravotný stav poškodeného, možno ohodnotiť bolesť, týmto okamihom je teda bolesť zistená bez ohľadu na to, kedy lekár vyhotoví posudok o bolestnom a sťažení spoločenského uplatnenia. Posudok je len dokladom potvrdzujúcim vytrpenú a zistenú bolesť. Za dátum zistenia bolesti preto nemožno považovať výlučne deň vyhotovenia posudku ošetrojúceho lekára. Za čas spôsobenia bolesti treba teda považovať deň úrazu alebo iného poškodenia na zdraví, a za čas zistenia bolesti okamih ustálenia zdravotného stavu poškodeného. Obdobne argumentoval i Najvyšší súd Českej republiky v rozsudku sp. zn. 25Cdo/1256/2006, kde uzavrel, že „o škodu spočívajúcej v sťažení spoločenského uplatnenia sa poškodený dozvie v čase, keď možno objektívne urobiť bodové ohodnotenie sťaženia jeho spoločenského uplatnenia, keďže až vtedy má k dispozícii skutkové okolnosti, z ktorých možno škodu, resp. jej rozsah zistiť“. Posúdenie otázky, kedy sa zdravotný stav poškodeného ustálil závisí od vyjadrenia lekára. Na jednej strane síce nestačí sama možnosť poškodeného dozvedieť sa o rozhodujúcich skutočnostiach, na druhej strane však začiatok plynutia subjektívnej premlčacej doby nie je viazaný na okamih, kedy sa poškodený zo znaleckého posudku či lekárskej správy dozvie konkrétny výsledok bodového ohodnotenia jeho ujmy“.

16.10. Dovolací súd dodáva, že v prípade posúdenia žaloby na náhradu škody na zdraví sa premlčacia doba určuje podľa § 106 Občianskeho zákonníka, nie podľa § 112 Občianskeho zákonníka. Ak ide o škodu na zdraví, platí špeciálna úprava v § 106 ods. 3 Občianskeho zákonníka. Podľa § 112 Občianskeho zákonníka sa rieši otázka prerušenia premlčania, t. j. čo sa stane, ak si poškodený uplatní nárok. Neurčuje však samotnú dĺžku premlčacej doby.

17. Vzhľadom na to, že v konaní nebolo preukázané, že došlo k zásahu do práv žalobcu, možno dovodiť, že žalobca položenou otázkou nereflektoval ustálený skutkový základ (ktorý ani dovolací súd nie je v zásade oprávnený prehodnocovať - § 442 CSP). Predložená dovolacia argumentácia tak nepredstavuje vymedzenie kardinálnej právnej otázky spôsobom predpokladaným v § 421 ods. 1 CSP.

18. Dovolací súd uzatvára, že dovolateľ nevymedzil svoju právnu otázku tak, ako to predpokladá § 421 ods. 1 CSP v spojení s § 432 ods. 2 CSP; absenciu takej náležitosti považuje CSP za dôvod pre odmietnutie dovolania. Dovolací súd dovolanie žalobcu v napadnutej časti preto odmietol podľa § 447 písm. f) CSP ako dovolanie, ktoré nie je odôvodnené prípustnými dovolacími dôvodmi.

19. Ak bolo rozhodnutie v časti trov odvolacieho konania zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, súd prvej inštancie a odvolací súd sú viazaní právnym názorom dovolacieho súdu (§ 455 CSP). Ak dovolací súd zruší rozhodnutie a ak vráti vec odvolaciemu súdu alebo súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, rozhodne tento súd o trovách pôvodného konania a o trovách dovolacieho konania (§ 453 ods. 3 CSP).

20. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.